

DANIA

312

Hafniam est Helsingora & prope eam Arx Regia Cronenburgum de qua infra, cui ab altera parte ultra Mare similiis Arx Helsingorium cum Opido ejusdem nominis responderet. Ibi Zelandia & Scania prominentibus utrimque promontoiiis ita prope coëunt ut vix parvi milliaris inter se relinquant Maris spaciun quod De Sund vocatur. Ad hunc locum omnes naves Orientem versus cursum instituentes, velut ad centum coire & Regi vectigal pederere coguntur: cumque in utroque littore arx posita sit, Rex quando id necessitas postulat, suis in medio collectatis navibus, ita has fauces occludere potest, ut quantumvis etiam numerosam classem ab ingressu, vel egredi prohibere queat. Huc saepe uno die 200 saepe etiam 300 naves ex variis Europæ partibus convenire continentur: nunc autem ad tenuitatem perducta, quod cives urbium confici munitionibus soleant in solescere. Sub Zelandia autem sequentes sunt Insulæ Amigria, Huena sive VVee Moene land in qua civitas Stegoa & plures aliae. Habet Zelandia unum Episcopatum cujus Præsul Roeschilda sedem antiquitus, ut diximus, habuit. Scania inter Regni Daniæ Provincias magnitudine & opibus admodum insignis est regio, atque cum Suecia continens. Hanc alii Scandinaviam pro Scandaniam, id est, amœnam Daniam, alii Scaniam atque alii Scandianum dixerunt, vulgo Sconen. Plinius eam tum Scandiam, tum Scandinaviam vocat, sed in eo fallitur, quod Insulam esse putat incomparata magnitudinis. Sed Ortelius hanc Plinii Scandiam & Scandinaviam non Scaniam, sed eam Peninsulam esse, quæ hodie tria amplissima Regna Norvægiam, Sueciam & Gothiam aliasque regiones comprehendit, autumat, ut supra quoque diximus. Undique cingitur hæc Scania Mari, prater omnium Terræ brachium quod porrigitur in Boream, ac inde recurvatur in Orientem ubi Sueciæ jungitur: sed intercedunt profundi saltus asperimaque rupes, per quas è Scania in Gothiam Sueciæ partem iter agitur tam difficile, ut fere levius sit in marino discrimine vitare terrestrem laborem. Regio Cœli beneficio, Telluris obsequio, Portuum & Emporiorum commoditate, maritimis opibus, Lacuum & Fluminum pescatione, venatione nobilium Ferarum, Auri, Argenti, Æris & Plumbi inexhaustis venis, Opidorum frequentia, civilibus institutionis nulli cedit beatæ regioni: unde & Schondia illi nomen mansit, teste Munstero. Hæc quondam in duos ducatus, Hallandiam & Blekingiam divisa, nunc Præfecturas viginti tres & civitates quindecim completitur. Ejus Metropolis est Londa sive Londia ubi Regni Archiepiscopus sedem suam fixit. Est etiam hic Malmogia, quæ & Ellebogen dicitur, insigne Emporium & præcipua totius regionis civitas propter nundinas & frequentes negotiationes, quas ibi provinciales exercent. In Hallandia est arx VVarburgum altissimis Mōtium jugis superstructa. Eam a Suecis anno MDLXV captam & imposito præsidio munitam cum Daniel Ranzovius jussu & auspicio Regis Friderici secundi arcta obsidione premeret, ut tandem se dedere sit coacta, globo ex tormento æneo per caput trajecto peremptus est an. MDLXIX vir virtutibus & laude bellica valde illustris. Adjacent huic Regioni Insulæ Landoe, Hannoe, Bornholm Insula famosa in quatuor præfecturas divisata, & tres Civitates ac unam Arcem continens. Gotlandia in qua antiquum Emporium VVijby aliquando valde

Scandia.
Nomina.

Sime.

Celi temperies
& Soli qualitas.

Urba.